

מגמות וחידושים בטיפול תרופתי במרכזים לטיפול תרופתי ממושך OAMT 2020–2025

ד"ר פאולה רושקה*, גב' איריס לוי* מגר' אלי מרום**

* המחלקה לטיפול בהתמכרויות ברה"נ משרד הבריאות
** אגף הרוקחות משרד הבריאות

רקע

המחלקה לטיפול בהתמכרויות במשרד הבריאות מפעילה 13 מרכזי OAMT בהתאם לתוספת השלישית לחוק אשר מספקים טיפול הוליסטי. כיום מטופלים כ-4000 מכורים. עבודה זו סוקרת את המענים, המגמות והחידושים בטיפול תרופתי בהתמכרות לאופיואידים ולאכזוהול. לאחרונה ישנה עלייה בשימוש במשככי כאבים גם באוכלוסייה נורמטיבית ולכן עם השנים הטיפול בהתמכרות הורחב וכן מענה לטיפול בהתמכרות לאכזוהול לפי גישת מזעור נזקים.

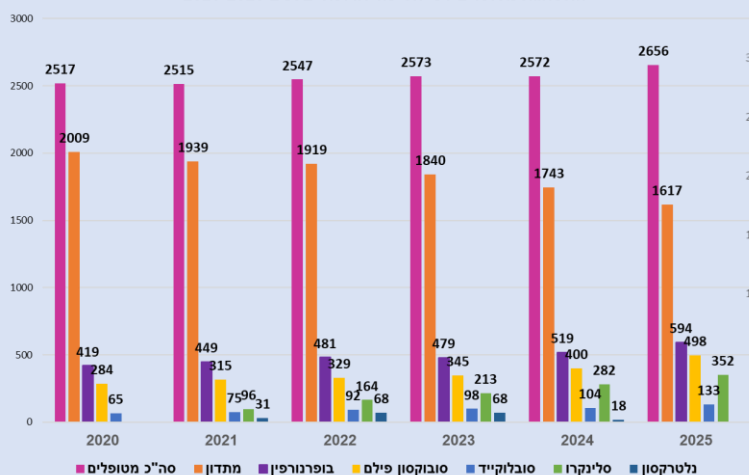
מטרות

- הצגת מדיניות הטיפול בהתמכרות לאופיואידים ולאכזוהול במרכזי OAMT מספר המטופלים לפי מרכז בשנים במהלך 2020–2025, והתפלגות המטופלים לפי מגדר ותרופה.
- בחינת מגמות הטיפול התרופתי במהלך השנים.

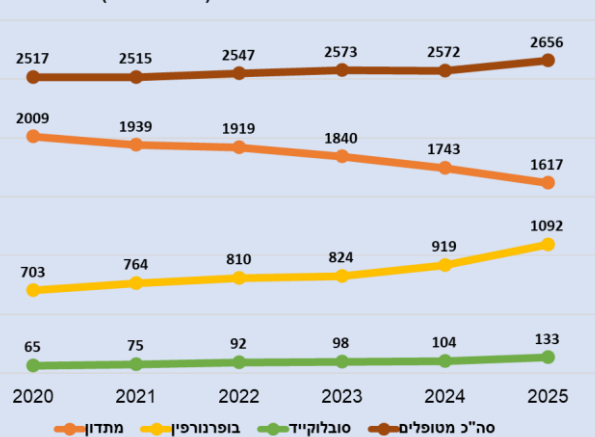
ממצאים

לאורך השנים קיימת מגמת ירידה בטיפול במתדון ועליה בסובוקסון-פילם ועליה מתונה בזריקת סובלוקיד הניחנת פעם בחודש. הירידה קשורה כנראה בירידה בשימוש בהירואין וב"סמי רחוב" והתמכרות לתכשירים רשומים. אחוז המטופלים שנפטרו עומד על 2%-2.5% באופן יציב התפלגות לפי מגדר עומדת על 14%- נשים ו-86% גברים. בתקופה זו נוסף טיפול בהתמכרות לאכזוהול לפי שיטת מזעור נזקים המיועד להפחתת צריכת אלכוהול באמצעות נלטרקסון וסלינקרו. 1292 מכורים סיימו טיפול, כאשר קיימת מגמת עליה מתונה מידי שנה. ישנה עליה בעלות התרופות 2020–2025 בכ-150%.

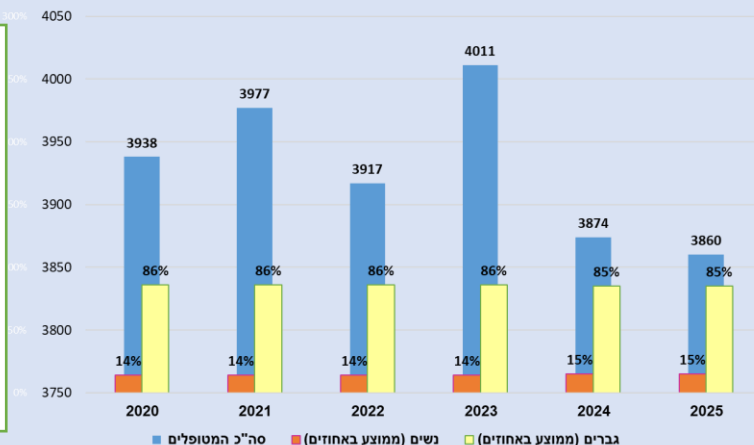
התפלגות מטופלים לפי הטיפול תרופתי בשנים 2020-2025

מגמות לפי תרופה 2020-2025 (מס' מטופלים)

התפלגות מגדרית של מטופלים במרכזי OAMT 2020-2025

מסקנות והמלצות

בשנים האחרונות השימוש באופיואידים השתנה מהירואין ו"סמי רחוב" לתרופות מרשם ויותר מטופלים נורמטיביים פונים לטיפול במרכזי OAMT אשר פתחו שלוחות נוספות בקופות חולים ובבתי חולים לצד מרפאות כאב על מנת לטפל מוקדם ככל הניתן בתופעת ההתמכרות. לאור זאת יותר מטופלים מוכנים לטיפול בופרורפין פילם לעומת מתדון והשימוש בזריקת סובלוקיד עלה כי מדובר בטיפול נוח, יעיל עם הפחתת הגעת מטופלים באופן תדיר ומעודד עצמאות וחזרה לאורך חיים תקינים. מספר הנשים שפונות לטיפול לא עולה ויש צורך להנגיש מרכזים אלה לאוכלוסיית הנשים.